

[< Späť na článok...](#)

Modrá krv stále pulzuje. Na vidieku aj v penziónoch

Andrej Barát | 30. novembra 2009 6:55

Niektorých by vtedy zachvátil štekľivý pocit. Zrazu sa Rudolf Rakovský dozvedel, že je gróf a prijal to akosi bez vášne. Konečne totiž spoznal odpoveď na otázku, prečo nemohol chodiť ani len na učňovku. Zo šoféra sa vypracoval na manažéra. Dnes vlastní sídlo v Nemecku aj na Slovensku.

Predseda združenia šľachty Mikuláš Práznovszky pózuje so šablou a predvádza tradičný šľachtický úbor.
Autor: [Pravda](#)

Patrí k hŕstke ľudí, ktorí sa pravidelne stretávajú, aby sa nezvyčajne obliekli a spoločne prebrali rodostromy zafarbené modrou krvou. Naposledy to bolo tento víkend v kaštieli v Belej pri Štúrove. Nazývajú sa Nobilitas Carpathiae a je to vlastne občianske združenie potomkov šľachticov na Slovensku.

Jadro tvorí uhorská šľachta. Zachovala si výraznú podobizeň. U niekoho je to nízky vzrast, inde husté fúzy alebo ostré črty v tvári. Pri boku replika šable a z klobúka červené pero. Rakovský má ešte v uchu náušnicu. Na hlave šediny.

"Povedala mi to matka, až keď otec zomrel. V 70-tych rokoch. Inak mi rodičia celý život tajili urodzený pôvod. Trpeli sme. Komunisti nás ubíjali, aby z nás nič nebolo. Nemohol som ísť do normálnej školy. Dali mi svoje pociť aj na vojne," opisoval Rakovský. Utielol do Nemecka. Začínal za volantom kamiónu, skončil ako šéf.

Dnes žije utiahnuto, jeho slovenské sídlo má rozlohu rozlohou asi 1 800 metrov štvorcových s dvomi domami.

Žena s génmi ruských cárov zas žije v jednom lepšom bratislavskom domove dôchodcov. Barbora Čerbaničová alebo Varvara Nikolajevna Karlinská tvrdí, že je šiestou generáciou po Kataríne Veľkej. "Otec mal cársky pôvod. Naša rodina emigrovala do Československa, viacerí tu dostali štipendiá. Budovali cesty, pracovali ako lekári." Tiež bola emigrantkou, dvadsať rokov vraj prednášala jazyky na jednej Londýnskej univerzite.

V niektorých rodinách sa šľachtictvo prenášalo cez staré fotky a albumy. Sú však aj nováčikovia. Ľudia, ktorí sa dlho prehrabávali v starých archívoch a cirkevných matrikách, aby potom víťazoslávne zamávali papierom, ktorý dokazoval ich urodzenosť. Neraz sú to potomkovia ľavobočkov, a predseda sú hrdí. Často sa potom prehárajú s historikmi, či je to vôbec pravda, že patria k významnému rodu.

V salóniku znie okrem slovenčiny, maďarčina, či nemčina. Slávnostná omša bola dokonca aj po latinsky. Ľudia sa pohybovali tak akosi vzpriamene. V rukách si niesli vlajočky so starými erbami, ukazovali ich ostatným.

Otec so synom, Gergely a Kolos Szilárdovci, sú strážcami svätoštefanskej koruny. Táto funkcia sa u nich v rodine dedí.

Autor: Pravda / Andrej Barát

V hlúčiku sa pohybovala aj neprehliadnuteľná vysoká dvojica - návšteva z Maďarska. Otec so synom, Gergely a Kolos Szilárd v červenobielych plášťoch patria tiež tak trochu k šľachte, pretože sú strážcovia svätoštefanskej koruny. Dávajú pozor počas štátnych sviatkov na kráľovský artefakt a táto funkcia sa u nich v rodine dedí.

Práve ceremónia je asi jediná úloha dnešnej šľachty. "Chodíme na rôzne udalosti. Napríklad pri odhaľovaní sôch alebo rôznych pamätníkov. Naposledy to bola socha svätého Štefana v Komárne. Dodáme tomu slávnostnejšiu atmosféru," prezradil predseda združenia Mikuláš Práznovszky. Aj tento víkend prebrali pripravované akcie a na záver sa bavili o financiách združenia. Práznovszky ich zhodnotil jedným slovom - mizerne. Takmer žiadne dary, ani percento z daní.

Grófske šaty šijú divadelníci

Na prsiach sa uhorským šľachticom kedysi vynímali diamanty, či rubíny. Dnes je slávnostný šľachtický úbor popretkávaný akurát niťou v zlatej farbe. No stále to nie je lacný špás. Za jeden si baróni a grófi zaplatia niečo vyše 330 eur.

Vyzerá jednoducho. Farba nohavíc aj zvršku je čierna. Vrchnou časťou sa vinú pozlátené ozdoby. Pod krkom je nízky vzpriamený golier. Hrudou sa tiahnu ďalšie zlaté pásy, ktoré sú prepojené s gombíkmi.

Práve tu zvykla urodzenosť vystavovať na obdiv svoje bohatstvo. "Vo vzoroch boli zapletené rôzne drahokamy," naznačil predseda šľachtického združenia Nobilitas Carpathiae Mikuláš Práznovszky.

Takéto čierne úbory šľachta nosila len počas slávnostných príležitostí, osláv, štátnych sviatkov, či počas rôznych snemov. Odev sa postupom času menil, a tiež boli rôzne odchýlky jeho výzoru v slovenských regiónoch.

Na hlavu patrí ešte klobúk so zastrčeným perom. "Na boku ešte mali pripnutú šabľu. Tá neskôr slúžila len na reprezentatívne účely," dodal Práznovszky. Tá jeho je replika a predvedie s ňou krátky pozdrav. Vytasí ju, ruku napriami pred seba, potom priloží k čelu a opäť ju zasunie.

Zatiaľ čo kedysi boli šaty v rukách najvychytenejších krajčirov, ktorí diktovali stredovekú módu, v súčasnosti sa takéto šaty šijú v divadle. Dnešná šľachta platí za prácu ľuďom, čo vyrábajú kostýmy. "Nebolo ľahké zohnať ľudí, ktorí by to dokázali. Musia sa vyznať v histórii a tiež si treba naštudovať staré dokumenty," uzavrel Práznovszky.